

– Foto's van de Muren in Israël van de website van B'Tselem: www.btselem.org

De gecompliceerde verhoudingen in Israël en Palestina zijn voor ons in Nederland moeilijk te doorzien. Zij vormen de achtergrond voor een initiatief als Ein Bustan. Om dit initiatief op waarde te kunnen schatten is het dus belangrijk om iets van die context in beeld te krijgen. Vandaar de poging om in de Nieuwsbrief steeds enkele belangrijke ontwikkelingen te beschrijven. De meeste thema's wisselen elkaar af op de voorpagina's van de kranten, maar er zijn ook bepaalde lijnen zichtbaar. De Israëlische politiek lijkt steeds minder geïnteresseerd in een echte en rechtvaardige oplossing. Vanuit een machtspositie houdt men de toestand vloeibaar, en probeert voldongen feiten te scheppen, met name in de bezette Palestijnse gebieden. Die houding veroorzaakt verharding en polarisatie. Door die keuze isoleert Israël zich steeds meer in de internationale verhoudingen. Wat sprong in het oog tijdens het afgelopen halfjaar sinds het verschijnen van de vorige Nieuwsbrief?

Spanningen met Haradim (orthodoxe Joden)

Deze bevolkingsgroep kwam al in eerdere Nieuwsbrieven ter sprake. Het gaat inmiddels om ongeveer 700.000 mensen die een streng religieus leven leiden, vooral religieus onderwijs volgen, niet in dienst gaan, en weinig bijdragen aan de economie omdat velen een religieuze functie hebben. Hun invloed is groeiende, ook omdat deze groep zich snel uitbreidt. Hun aanwezigheid wordt daardoor steeds meer merkbaar in het openbare leven, waardoor spanningen ontstaan op allerlei gebieden.

Eind 2011 en begin 2012 kwam deze groep in het nieuws doordat zij hun eisen aan het openbare leven willen opleggen. Vrouwen moeten in de bus achterin zitten, omdat zij de stoelen voor de religieuze mannen onrein maken. Weigert een vrouw dat, dan kunnen rellen ontstaan. Dat ervaren *Tanya Rosenblith* op weg naar Jeruzalem. Een man hield de bus een half uur op tot de politie kwam, en hem vriendelijk overtuigde dat hij beter kon uitstappen.

Een nog dramatischer voorval vertelde het achtjarige meisje *Naama Margolese*, dat op weg naar school in de stad Beith Shemesh werd bedreigd, uitgescholden en bespuugd door orthodoxe Joden. Zij menen dat vrouwen maar aan één kant van de straat mogen lopen, en hangen verkeersborden op die dat aangeven Zulke voorvallen komen vaak voor en zijn op zich niets nieuws. Het bijzondere was in dit geval dat het achtjarige meisje haar verhaal op TV deed, en een cameraploeg de voorvallen filmde. Er volgden rellen, waarbij orthodoxen zowel politie als fotografen aanvielen. Vervolgens was er een demonstratie in de stad waaraan 10.000 mensen deelnamen om te protesteren tegen de behandeling van vrouwen door de orthodoxen. Het volgende filmpje geeft een indruk van de spanningen in Beith Shemesh:
<http://www.youtube.com/watch?v=dFm1tZkEuxI>

Joodse kolonies in de Palestijnse gebieden

Inmiddels wonen er 500.000 Joodse kolonisten in de bezette gebieden op de westelijke oever van de Jordaan, het stukje land dat de Palestijnen nu nog over hebben. Het gedrag van de kolonisten wordt steeds agressiever. Zij weten zich gesteund door politiek en leger, hoewel sommigen zelfs die bescherming niet ver genoeg gaat. Zo kwam een groep van 300 jonge kolonisten in het nieuws omdat zij een legerpost aanvielen.

De aanvallen op gewone Palestijnen is al geen nieuws meer, het gebeurt dagelijks. Akkers, olijfbomen en irrigatiesystemen worden verwoest. Dat de kolonisten daarbij ook gebruik maken van geweld en vuurwapens werd door hen steeds tegengesproken. Dat kan nu niet meer, sinds de mensenrechtenorganisatie B'tselem zo'n aanval van drie verschillende kanten filmde bij het dorp Al-Qibliya ten zuiden van Nablus. De indrukwekkende films zijn te zien op hun website:

http://www.btselem.org/press_releases/20120520_asira_al_qibliya

Een Palestijnse jongen werd daarbij in het hoofd geschoten. Sinds de bezetting zijn volgens B'tselem meer dan 50 Palestijnen op die manier gedood. Maar deze films zijn het eerste bewijs daarvan.

De EU heeft de politiek van kolonisering van de bezette gebieden in de afgelopen maanden veroordeeld. Ook de Raad voor de Rechten van de Mens van de VN heeft een onderzoek gelast naar de vraag hoe de Joodse kolonies de rechten van de Palestijnen schenden. Alleen de VS stemde tegen de resolutie, maar doet dat altijd wanneer het kritiek op Israël betreft. Het Internationaal

Gerechtshof in Den Haag heeft de Joodse kolonies al in 2004 illegaal verklaard, het volkenrecht verbiedt koloniseren van bezet gebied. Israël reageerde direct met een veroordeling van het onderzoek, en verbrak in maart alle banden met de VN Raad voor de mensenrechten.

Op 30 maart was er een grote demonstratie door Palestijnen tegen nieuwe plannen om hen nog meer land af te nemen. Een legerrapport dat uitlekte geeft aan, dat zeker 10% van de bezette gebieden wordt gereserveerd voor verdere kolonisering in de komende tijd. Er vielen tientallen gewonden bij de demonstratie.

Bedoeïnen en Fellahen

De inwoners van het dorp Mfagara ten zuiden van Hebron hebben hun eigen zorgen. Ze leven nog op de manier zoals hun voorouders dat al honderden jaren deden. Zelf noemen ze zich geen Bedoeïnen maar Fellahen. In tegenstelling tot de Bedoeïnen zijn het geen nomaden, maar bewerken hun land en zijn daar diep mee verbonden. Het dorp bestaat uit tenten en enkele stenen huizen. Een deel van hen woont in rotsholen. Er is geen elektriciteit en stromend water. Volgens de bewoners, omdat de bezetters een verdere ontwikkeling tegenhouden. Woningen werden platgewalst, stroomgeneratoren in beslag genomen. Het leger meent dit gebied nodig te hebben als oefenterrein en probeert al tientallen jaren de bewoners te verdrijven. Het leger wil het gebied van 3000 ha. woestijn onder controle krijgen. Vanaf 1970 werd het tot verboden gebied verklaard. Nu heet het op legerkaarten "Troepen-oefengebied 918".

Ook deze mensen worden door de Joodse kolonisten bedreigd en uitgescholden. In 2004 vergiftigden die de schapen waarvan een groot deel stierf, en van de rest de melk 3 maanden niet meer gedronken kon worden. Ook werden hun velden vernietigd. Sommigen vluchtten weg uit het gebied en lieten hun huizen achter.

Negev

Maar ook binnen de grenzen van Israël hebben de Bedoeïnen het moeilijk. Zij zijn de armste bevolkingsgroep, en hebben een moeilijke positie tussen de Arabische en Joodse bevolkingsgroepen. Hun rechtspositie staat voortdurend onder druk. Zo eiste het Comité tegen Rassen Discriminatie van de VN in maart dat Israël een wetsvoorstel zou intrekken, waarin 30.000 Bedoeïnen gedwongen worden om hun land in de Negev woestijn te verlaten. De VN vindt dat de relocatieplannen "een voortgaande politiek van vernietiging en gedwongen verhuizingen van de autochtone Bedoeïnen gemeenschappen zou legaliseren." Ook deze Bedoeïnen staan bloot aan intimidaties door het leger. De Bedoeïnen leven ten dele in traditionele verhoudingen.

Afrikaanse immigranten

Een andere groep die in het gedrang van de politiek komt vormen de immigranten uit Afrika, met name asielzoekers uit Eritrea en Soedan. Zij stuiten op grote moeilijkheden in de Joodse staat Israël. Cijfers van de UNHCR, de vluchtelingen organisatie van de VN, laten zien dat er vorig jaar van de 4603 aanvragen om asiel, er 3692 geweigerd zijn, de andere zaken lopen nog. Er is slechts éénmaal een asielaanvraag gehonoreerd. Zelfs de VS

kritiseerden deze gang van zaken in hun jaarlijkse rapport over mensenrechten. Van de asielaanvragen werden 85% niet eens in de procedure toegelaten. Deze mensen krijgen een document dat deportatie opschort. Iedere paar maanden moet het opnieuw verlengd worden.

Het VS rapport meldt, dat vertegenwoordigers van de overheid de immigranten betitelen als "infiltranten" en hen verbinden met misdaad, ziekte en terrorisme. Zo beloofde minister van binnenlandse zaken Eli Yishai in december op de radio, dat hij er voor zal zorgen "dat alle infiltranten uit Soedan en Eritrea tot op de laatste man zullen terugkeren naar hun landen". Niet-Joodse bevolkingsgroepen in Israël worden gezien als een demografische bedreiging van de zuivere Joodse staat. Racisme, discriminatie, geweld, angst en afscheidingen zijn het gevolg van deze visie, die steeds fanatieker wordt doorgezet.

Israël en de buurlanden

Helaas is er op dit gebied geen hoopgevende beweging te zien. Met meerdere landen verslechteren de relaties snel onder het bewind van Netanyahu.

Iran

Iran wordt gezien als een van de grote vijanden van Israël. Netanyahu dreigt openlijk met aanvallen vanwege vermeende voorbereidingen van een kernwapen door Iran, dat het non-proliferatieverdrag ondertekende. Dit in tegenstelling tot Israël dat naar schatting over 200 kernwapens beschikt, maar daar niet op aangesproken wordt. Sterker nog, Duitsland levert 6 onderzeeërs die in Israël met atoomkoppen worden uitgerust (Der Spiegel). Iets waar Duitsland voor zichzelf van afziet! Daarover is op dit moment een parlementaire rel gaande. Het blijkt nu bovendien, dat Duitsland met honderden miljoenen heeft bijgedragen aan een door kernenergie aangedreven centrale om zeewater te ontzouten. De regering verzweeg steeds dat zij wist over de kernwapens. Zij zei dat per onderzeeër 135 miljoen Euro werd geschonken. Beide uitspraken blijken nu leugens te zijn. Duitsland betaalde meer dan een miljard voor de schepen. De eerste twee werden geschonken, voor de anderen is een betalingsregeling getroffen die dicht bij een schenking komt. Dat Duitsland niet wist van de Israëlische kernwapens blijkt ook niet waar te zijn. De politiek van ontwapening in het Midden-Oosten die Duitsland naar buiten toe propageert, is dus een farce. Der Spiegel concludeert, dat Duitsland mede schuldig is aan de verbreiding van kernwapens in het Midden-Oosten. De vermeende ontwikkeling van een kernwapen door Iran, als die al bestaat, is dan *een antwoord* op de door Duitsland en het westen gesteunde bedreiging met kernwapens door Israël, en niet andersom. Door het problematische verleden met de Joden steunt Duitsland Israël bijna kritiekloos. Hoe lang is dat nog betamelijk? Enkele partijen verwijten de regering dat ze voor de wapenleveranties geen politieke concessies heeft geëist, zoals op het gebied van de kolonisering van de Westoever. Gaat er nu iets veranderen in Duitsland?

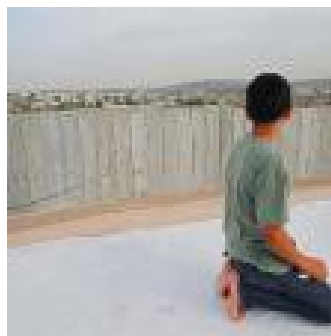
Één van de in Duitsland gebouwde en bekostigde onderzeeërs in de haven van Haifa (foto: Der Spiegel)

De demagogische behandeling van dit thema maakt het voor Netanyahu steeds moeilijker om de aanval op Iran *niet* uit te voeren. Er komen echter ook binnen Israël meer stemmen die waarschuwen voor deze politiek. Zoals Juwal Diskin, een voormalige chef van Shin Bet, de binnenlandse veiligheidsdienst, die zijn bezorgdheid in de pers uitte. Enkele maanden eerder deed Meir Dakan de voormalige chef van de Mossad, hetzelfde. Diskin verwijt Netanyahu en defensie minister Ehud Barak, dat ze de mensen een vals beeld geven. Een aanval op Iran zou een eventuele ontwikkeling van een kernwapen in Iran niet stoppen, maar wel de kans op een onvoorspelbare oorlog zeer vergroten. Ook verwijt Diskin de beide politici, dat ze de vredesonderhandelingen met de Palestijnen lam leggen. Het zou hen stemmen kosten wanneer ze daar wel werk van zouden maken.

Dat de Israëlische regering aan aanval serieus voorbereidt blijkt uit de acties om een aantal vliegvelden in Azerbeidzjan te "kopen". Dat zou het probleem van de bevoorrading van hun bommenwerpers oplossen, want het land grenst direct aan Iran. In Azerbeidzjan zijn acht militaire vliegvelden uit de Sovjet tijd overgebleven, waarvan er maar vier in gebruik zijn. De andere vier zouden Israël ter beschikking staan volgens het jaarrapport van het Internationaal Instituut voor Strategische studies in de US. Vooralsnog proberen de US, de EU en Rusland samen met het Internationaal Atoom Agentschap met Iran een diplomatieke oplossing te zoeken. Tegelijkertijd verkocht de US echter een enorme hoeveelheid wapens en vliegtuigen aan Saoedi Arabië en Irak.

Libanon

Met Libanon zijn er al tientallen jaren spanningen, enkele oorlogen werden gevoerd. De burgeroorlog in Syrië maakt ook de toestand in Libanon instabieler, o.a. vanwege de vluchtelingen uit dat land. Er breken steeds vaker vuurgevechten uit tussen vóór en tegenstanders van het regime in Syrië, waarbij al een aantal doden vielen. De etnische lijnen die Syrië verdelen lopen ook door Libanon. De nieuwste plannen van Israël zijn om nu ook een muur aan de grens van Libanon te bouwen. Muren bij Palestina en Egypte staan er al. Dan blijft alleen de zee kant nog zonder muren over. Of ook daar niet?

Turkije

In 2010 verslechterden de verhoudingen tussen Turkije en Israël. Een Israëlisch commando schoot negen Turkse actievoerders neer, die met hulpgoederen op weg waren naar Gaza. Israël vormt een totale blokkade rond Gaza. De schepen werden echter in internationale wateren aangevallen en in beslag genomen. Nadat Israël weigerde excuses aan te bieden verbrak Turkije de diplomatieke betrekkingen met Israël, schortte de militaire samenwerking op, en sloot het luchtruim voor Israëlische vliegtuigen. Op 28 mei werden de stafchef Gabi Askenazi en enkele andere bevelhebbers van het Israëlische leger in Turkije bij verstek aangeklaagd. De aanklacht werd door de rechtbank geaccepteerd. Er is bij elkaar tot 18.000 jaar gevangenisstraf tegen hen geëist – negen maal levenslang voor elk van de aangeklaagden. Die kunnen dus voorlopig beter niet naar Turkije op vakantie gaan.

Egypte

In Egypte vond een revolutie plaats. President Mubarak werd afgezet, en er worden verkiezingen gehouden voor een nieuwe president. Mubarak was voor Israël een prettige buurman, omdat hij met harde hand heerste en relatieve rust in de relatie bewaarde. In de nieuwe verhoudingen kregen de Moslim Broeders een grote invloed. De verwikkelingen van het laatste jaar zetten de relatie met Israël onder druk. De Israëlische ambassade werd bestormd door een woedende menigte, de ambassadeur verliet het land. Later sloot de Egyptische regering de hele ambassade en haalde ook de eigen ambassadeur terug, nadat Israël weigerde excuses aan te bieden voor het doden van vijf Egyptische veiligheidsmensen in Egypte, die voor Palestijnse terroristen werden aangezien. Ook veroordeelde Egypte de recente aanvallen van Israël op Gaza als bestraffing van een beschieting, waarbij 15 Palestijnen werden gedood. Egypte bewerkte wel een nieuwe wapenstilstand tussen Israël en Gaza.

Palestinian Airlines

Op Pinksterzondag 27 mei was de eerste vlucht van Palestinian Airlines (PA), nadat deze 7 jaar stilgelegen had. De maatschappij is 15 jaar oud, en vloog tienduizenden mensen van Gaza naar bestemmingen in het Midden-Oosten. Na de intifada van 2000 vernietigde Israël het vliegveld van Gaza. De basis werd daarna verlegd naar El-Arish in Egypte, 60 km van Gaza. Door de sluiting van de grenzen zeven jaar geleden konden mensen uit Gaza ook dat vliegveld niet meer bereiken, en werden de vluchten stilgelegd. Na de veranderingen in Egypte werd de grens bij Rafah weer gedeeltelijk geopend, en zo kon ook PA een herstart maken, tot vreugde van de Palestijnen.

Palestina

Daarmee zijn we aangekomen bij het hete hangijzer, de relatie met Palestina. De nieuwe schermutselingen met Gaza zijn al genoemd. Maar ook voor de Palestijnen op de Westoever van de Jordaan is de houding van de Israëlische regering zo uitzichtloos, dat president Abbas dreigde om de leiding over de Palestijnse gebieden neer te leggen, en terug te geven in de handen van Israël, die er feitelijk ook de macht heeft. Hij bespeurt bij Israël geen wil om naar een duidelijke oplossing toe te werken. Integendeel, de versnelde uitbreiding van de Joodse kolonies, de vernietiging en in beslagname van huizen, akkers, wegen en waterbronnen wordt massief door de regering ondersteund. Het lijkt erop, dat Israël het idee van een twee-staten oplossing steeds minder serieus neemt. Het alternatief is een illegale en sluipende inbeslagname van het Palestijnse gebied. Wat betekent dat? Wordt dat gebied geïntegreerd in een staat die zuiver Joods wil zijn, dan is het enige perspectief op langere termijn dat de niet-Joodse bevolking wordt verdreven. Democratie en racisme als basis voor een staatsinrichting gaan immers niet samen.

Hongerstakingen door Palestijnse gevangenen

In de afgelopen maanden kwam ook de actie van Palestijnse gevangenen in het nieuws, die betere omstandigheden in de gevangenissen willen en een eerlijke rechtsvoering.

Het begon drie maanden geleden met Bilal Diab (sinds 9 maanden) en Thae'r Halahla (sinds 22 maanden) die in een zogenoemde administratieve hechtenis vastzitten. Dat betekent dat zij zonder aanklacht en zonder proces gevangen gehouden worden. De termijn kan onbeperkt verlengd worden. De reden van hun hechtenis kent zelfs hun advocaat niet. Er zijn 308 Palestijnen die op die manier vastzitten. Diab en Halahla begonnen drie maanden geleden een hongerstaking tegen deze rechteloosheid en tegen de slechte omstandigheden in de gevangenissen, en zijn er inmiddels zeer slecht aan toe.

Duizenden Palestijnse gevangenen volgden hun voorbeeld. De VN rapporteur voor schending van de mensenrechten in de Palestijnse gebieden Richard Falk noemde de omstandigheden in de Israëlische gevangenissen "verschrikkelijk". Veel gevangenen mogen al jaren geen bezoek hebben, een aantal zitten heel lang in isolatie, wat zelfs tegen de Israëlische wetgeving is.

Burgerlijke Tegenwind

Al met al geen vrolijk beeld. De toestand rond Israël is een kruitvat dat op verschillende plaatsen aangestoken kan worden. Kan deze ontwikkeling nog

ten goede gekeerd worden? De weg van Ein Bustan is in die context een mooie poging om vanuit de directe ontmoeting een ander menselijke klimaat te scheppen. Wanneer men ziet dat het echt mogelijk is, kunnen zich misschien steeds meer mensen en groeperingen verbinden in die richting. De rechtse harde lijn van de regering in Israël kan zich immers alleen doorzetten omdat die brede steun in de bevolking heeft. Een omwenteling moet dus van onderop beginnen, door een verandering van bewustzijn. Een interessant initiatief in deze richting speelt zich af op Facebook. Michal Edry, een Joodse designer uit Tel Aviv, plaatste op Facebook een foto van zichzelf en zijn dochtertje

Michal Edry en zijn dochtertje

met de mededeling: "Beste Iraniërs, wij zullen jullie land niet bombarderen, wij houden van jullie." Dat was het startsein voor een actie waar vele duizenden mensen zich bij aansloten, ook mensen uit Iran. Hieronder is het logo van de actie en de verwijzing naar de Facebook-pagina:
www.facebook.com/israellovesiran

Cornelis Boogerd – Pinksteren 2012